

Sag C-300/89

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber mod Rådet for De Europæiske Fællesskaber

»Direktiv om titandioxidaffald — hjemmel«

Retsmøderapport	2869
Forslag til afgørelse fra generaladvokat G. Tesauro, fremsat den 13. marts 1991	2878
Domstolens dom af 11. juni 1991	2895

Sammendrag af dom

- 1. Institutionernes retsakter — valg af hjemmel — kriterier*
- 2. Institutionernes retsakter — valg af hjemmel — institutionen kompetent i henhold til to traktatbestemmelser — anvendelse af dobbelt hjemmel — grænser — anvendelse af dobbelt hjemmel til skade for Parlamentets deltagelse i lovgivningsprocessen (EØF-Traktaten, art. 100 A, 130 S og 149, stk. 2)*

3. *Tilnærmelse af lovgivninger — direktiv, der har til formål i en industrisektor at fjerne konkurrencefordrejninger som følge af foranstaltninger, som medlemsstaterne har truffet individuelt ud fra miljøbeskyttelseshensyn — bidrag til virkeliggørelsen af enbedsmarkedet — hjemmel — Traktatens artikel 100 A*
(EØF-Traktaten, art. 100 A, 130 R og 130 S; Rådets direktiv 89/428)

1. Inden for rammerne af kompetencefordelingen i Fællesskabet kan en institutions valg af hjemmel for en retsakt ikke foretages alene på grundlag af dens egen opfattelse med hensyn til det formål, der søges tilgodeset, men skal foretages på grundlag af objektive forhold, som Domstolen kan efterprøve. Sådanne forhold omfatter bl.a. den pågældende retsakts formål og indhold.
2. I det omfang en institutions kompetence hviler på to bestemmelser i Traktaten, skal institutionen anvende begge disse bestemmelser som hjemmel, når den udsteder retsakter på området. Såfremt den ene bemyndigelsesbestemmelse, som f.eks. Traktatens artikel 100 A, foreskriver anvendelse af den samarbejdsprocedure med Parlamentet, der er fastsat i Traktatens artikel 149, stk. 2 — hvorefter Rådet kan træffe afgørelse med kvalificeret flertal, når det tilslutter sig de af Parlamentet fremsatte og af Kommissionen gentagne ændringer — og såfremt den anden bemyndigelsesbestemmelse, som f.eks. Traktatens artikel 130 S, foreskriver, at Rådet skal træffe afgørelse med enstemmighed efter en simpel høring af Parlamentet, vil anvendelsen af dobbelt hjemmel dog gøre den samarbejdsprocedure, som har til formål at styrke Parlamentets deltagelse i Fællesskabets lovgivningsproces, indholdsløs. Denne deltagelse er på fællesskabsniveau en afspejling af et grundlæggende demokratisk princip, hvorefter folkene deltager i udøvelsen af magten ved hjælp af en repræsentativ forsamlings medvirken. Heraf følger, at anvendelsen af en dobbelt hjemmel i et sådant tilfælde er udelukket, og at det derfor er nødvendigt at afgøre, hvilken af de to bemyndigelsesbestemmelser, der er rette hjemmel.
3. Rådet burde have anvendt artikel 100 A som hjemmel for direktiv 89/428 om fastsættelse af nærmere regler for indbyrdes tilnærmelse af programmer for nedbringelse af forureningen fra affald fra titaniumdioxidindustrien med henblik på at bringe den til ophør for det første, fordi det følger af selve ordlyden af Traktatens artikel 130 R, stk. 2, at en fællesskabsforanstaltning ikke kan henhøre under bestemmelserne i artikel 130 S alene på grund af den omstændighed, at den bl.a. forfølger miljøbeskyttelsesformål, for det andet, fordi en foranstaltning, der inden for en bestemt industrisektor tilsigter at harmonisere nationale bestemmelser om produktionsvilkår, som er vedtaget ud fra miljøbeskyttelseshensyn, men som kan indebære konkurrencefordrejninger, henhører under anvendelsesområdet for Traktatens artikel 100 A, da den kan bidrage til oprettelsen af det indre marked, og for det tredje, fordi de miljøbeskyttelsesformål, der er omhandlet i artikel 130 R, effektivt kan forfølges ved hjælp af harmoniseringsforanstaltninger, truffet med hjemmel i artikel 100 A. Da Rådet med urette har anvendt artikel 130 S, bør direktivet annulleres.